

CHARLOTTE
LUCASOVÁ

ZBAVTE SA LŽÍ,
KTORÉ VÁS SPÚTAVAJÚ,
A SLOBODA JE VAŠA

Päť
hviezdičiek
pre teba

IKAR

CHARLOTTE
LUCASOVÁ

Päť
hviezdičiek
pre teba

Preložila Zuzana Guldánová

IKAR

Charlotte Lucas
FÜNF STERNE FÜR DICH

Copyright © 2019 by Bastei Lübbe AG, Köln

Translation© 2020 by Zuzana Guldánová

Cover design © www.buerosued.de

Slovak edition© 2020 by IKAR, a.s.

Preklad vznikol s podporou Literárneho fondu.

ISBN 978-80-551-7196-8

The only thing we have to fear is fear itself.
Jediné, čoho sa treba báť, je samotný strach.

Franklin D. Roosevelt,
32. prezident Spojených štátov amerických
(1882 - 1945)

*Venujem žiakom 6. A (školský rok 2018/2019)
Gymnázia Helene Langeovej v Hamburgu.
Sú to: Esther, Veronika, Lilia, Bent, Johann, Henry,
Ediz, Lino, Selina, Ida, Luz, Henry,
William, Tilman, Paula, Mika, Ella, Ben, Felix, Mio,
Giovanna, Luis, Moses, Emily, Paul, Käte, Nicola.*

*Venujem triednej učiteľke Verene von Szada Borzyskowskej,
riaditeľovi gymnázia Helgerovi Müllerovi
a Cäcilii Wittovej, ktorá je žiačkou Gymnázia Helene Langeovej.*

*Veľmi pekne vám ďakujem!
Bez vašej podpory by táto kniha nevznikla.*

Tento príbeh je vymyslený.
Vymyslené je Gymnázium Hildegardy z Bingenu
rovnako ako jeho učitelia a žiaci.
Neexistuje ani zámok Ellernhoop. Škoda.
Veľkorysá pomoc, ktorú mi poskytlo
Gymnázium Helene Langeovej,
sa týkala len odborných otázok.
Vďaka nemu som zistila,
že škola môže byť aj zábavou.

Dvere boli odchýlené. Prekvapilo ho, že v celom dome je tma, veď vonku už svietili pouličné lampy. S bábätkom v šatke, ktoré pre istotu ešte pridržal rukou, opatrne, po špičkách vošiel dnu, v chodbe zastal, načúval. Nič. Len pravidelný tikot nástenných hodín pri veľkom zrkadle. Šum áut z ulice. A tiché odfukovanie pokojne spiaceho dievčatka. Na hrudi cítil teplý, vlhký dych.

„Ahoj,“ zašepkal, vykročil k tmavej obývačke. Ovinul okolo bábätko aj druhú ruku, akoby sa bál, že šatka povolí. Plecom odchytil dvere, no obývačka bola prázdna, ani vzaďu v otvorenej kuchyni nebol nikto. Zdvihol ľavú ruku, prekvapene zažmúril na hodinky. Prišiel presne po troch hodinách, tak sa predsa dohodli. „Ahoj,“ opäť sa tichučko ozval, nechcel zobudiť bábätko. Asi ho nepočuli.

Pravou rukou vkĺzol do vrecka, opatrne vytiahol mobil, naučeným pohybom ho odblokoval a vyfukal posledné volané číslo. Počul vyzváňací tón, vzápätí sa niekde v dome ozvalo zvonenie. Odtiahol si telefón od ucha a vrátil sa do tmavej chodby, telefón vyzváňal niekde na poschodí.

Drevené schody pod ním vŕzgali, hoci našlapoval pomaly, opatrne. Zvonenie bolo čoraz bližšie, no keď vyšiel hore, zrazu stíchlo. Jedny z troch dverí boli otvorené - dvere do spálne.

Podišiel bližšie, vystrel ruku a strčil do lesklých bielych dverí žiariacich v prítmí. Dvere sa posunuli ako v spomalom zázname, odhalili pohľad na širokú manželskú posteľ.

Kým mozog pochopil, čo vidí, srdce to už vedelo. To nebol sen. Obraz, ktorý sa pred ním vynoril, nebol výplodom jeho fantázie. Bol reálny.

Len nekrič. Musel si zahryznúť do zaľatej päste, na jazyku pocítil chuť krvi. Zalapal po dychu, srdce v hrudi mu splašene bilo, pred očami sa mu zahmlilo. No milosrdné mdloby, ktoré by zahalili hrozný výjav, sa nedostavili. Na hrudníku cítil teplú detskú hlavičku, bola tak blízko, až mal pocit, že ho zadusí. Musel vystrieť chrbát, aby sa nadýchol. Potrebujem vzduch! Musím sa poriadne nadýchnuť!

Vtom sa mu podlomili kolená, zapotácal sa, chrbtom sa oprel o zárubňu a zviezol sa na zem.

Ostal sedieť. Sedel na dlážke s pohľadom upretým na manželskú posteľ. Prestal vnímať zvuky.

Nepočul tikot nástenných hodín dolu na chodbe.

Nedoliehal k nemu tichý šum áut z ulice.

Nepočul vlastný dych ani dych bábätka v šatke.

Okolo neho zavládlo ticho.

1

Štvrtok 29. augusta 17.53 hod.

Konrad

Konrad Michaelsen mal veľmi jednoduchý recept na príjemný život: stačí sa dôsledne vyhýbať všetkému negatívnemu. Cestu k úspechu a šťastiu nevie nikto presne opísať, zato dosiahnuť pravý opak a zničiť si život je pomerne jednoduché. Konrad sa preto riadil zásadou: vyhýbaj sa všetkému, čo ti nerobí dobre.

A treba uznať, že zoznam vecí, ktoré patrili do tejto kategórie, bol pozoruhodne dlhý. Dlhší ako Veľký čínsky múr, dlhší ako Panamericana aj s Amazonským pralesom. Konrad si viedol pedantnú evidenciu všetkých negatívnych javov a vecí, s ktorými sa v živote stretol a ktorým sa v budúcnosti chcel vyhnúť. Katalóg negatív sa mu utešene rozrastal. Popri všeobecne platných výstrahách typu „nepiť alkohol, neužívať drogy“, „zbytočne sa nehádať“ alebo „spať najmenej osem hodín denne“ sa objavili aj kurióznejšie položky ako „nevracaj fľaše v potravinách vo vedľajšej ulici“, „nenakupovať zbytočnosti“ alebo „nedávať sa strihať na kratšie než tri centimetre“.

Správy - najmä senzácie z bulvárnych médií - sa usiloval ignorovať. Aby celkom nestratil prehľad o dianí vo svete, sledoval aspoň televízne noviny o ôsmej. Zásadne nepočúval smutné pesničky, nepozeral vojnové filmy ani

drámy, nesmierne si dal záležať, aby sa nedal nikým a ničím rozčúliť.

Konrad Michaelsen chcel viesť harmonický, pokojný život. Ak ho niečo nazlostilo, znervóznilo alebo znepokojilo, zapísal si to do malého čierneho notesa, ktorý mal stále pri sebe. Tento rituál mu pomáhal zbaviť sa negatívnych pocitov – zatvoril ich medzi stránky zápisníka.

Ak sa raz rozhodol, že niečo zaradí do svojho likvidačného zoznamu, bez pardónu to tam ostalo. Všetko, čo sa dostalo na zoznam, nemilosrdne ignoroval. Život ho totiž naučil, že rozhodnutia netreba spochybňovať. Naopak, treba k nim pristupovať ako k záväzkom, ako k nezvratnej zákonitosti. Ak človek nemrhá energiou na to, aby sa ustavične znova a znova rozhodoval, život je oveľa jednoduchší. Upäté dodržiavanie zásad ako základ vnútorného pokoja preňho neznamenal protirečenie.

Pohľadom zablúdil na pravý horný okraj monitora – digitálne hodiny ukazovali, že do skončenia pracovnej zmeny ostáva už len päť minút. Aj v tom bol akurátny: pracovný čas trvá od 7.30 najmenej do 15.00 a najviac do 18.00, prestávka je od 12.00 do 12.30. Cez víkend sa nepracuje. Nikdy. Nech by sa dialo čokoľvek. Ak bolo treba zabrať, začínal pracovať aj o piatej ráno a ťahal aj do polnoci, ale sobotu a nedeľu svätzil. Bodka.

Občas si spomenul, aký život viedol ešte pred niekoľkými rokmi – veru diametrálne odlišný od dnešného. Lenže za tým, čo bolo „kedysi“, urobil hrubú čiaru, skoncoval s tým rovnako ako s vecami, ktoré ho oberali o pokoj v duši.

„Cink!“ Strhol sa, keď zbadal, že mu prišiel mail, a keď uvidel odosielateľa, strhol sa druhýkrát. Franziska. Ach bože, Franziska. V mobile už mal od nej tri odkazy a naliehavé „Čo je s tebou?!“. Predmet mailu naznačoval, že napätie eskaluje.

Päť hviezdíček pre teba

Milý Konrad,

nedostal si moje maily alebo som Ťa v piatok niečím naštvála? Ja som len chcela, aby si sa zdržal na noc, ale rozhodne na Teba nechcem tlačiť. Milý Konrad, prosím, ozvi sa mi, inak si naozaj začnem robiť starosti.

Cmuk Franziska

Chvíľu bezradne civel na mail od svojej najnovšej internetovej známosti, potom si vzdychol a klikol na „odpovedať“. Pred predmet napísal „automatická odpoveď“ a našťastoval text, ktorý v takýchto prípadoch vždy používal.

Toto je automaticky generovaná odpoveď.

Momentálne nie som zastihnuteľný.

Tiché žblnknutie mu potvrdilo, že správa odišla. Dobre vedel, že to od neho nie je pekné, jasné, že nie, veď nie je bezcitný debil. Z vlastnej skúsenosti sa však držal zásady, že radšej hrozný koniec než hrôza bez konca. Nekonečné diskusie o tom, prečo sa Konrad nechce viazať, sa doteraz vždy skončili potokom slz príslušnej dámy. Každé ďalšie slovo by len živilo nádej, ktorú nemohol, no ani nechcel splniť. Keď už hrozilo, že si niektorú zo známostí príliš pustí k telu, dobrú službu mu urobili automatické správy. Fakt je, že je to odporná metóda. Ale zaberá, a je to jasné. A jasné vzťahy sú veľmi pozitívne.

Zatvoril maily a sústredne sa zahľadel na luxusný matrac z pamäťovej peny – jeho „úžasné zdravotné vlastnosti“ a „vysoký komfort“ sa práve zbieral farbisto vychváliť.

Pri práci sa vždy sústredil na pravý opak toho, čo napĺňalo jeho čiernu listinu – na pozitívne stránky. Presnejšie, na kladné vlastnosti najrôznejších produktov, ktoré mal ako profesionálny autor recenzií vyzdvihnúť. Pretože

to bola jeho robota: Konrad písal recenzie. Výhradne také, ktoré jeho klientom vháňali do očí slzy dojatia. Alebo radosť. Takzvané SEO agentúry – skratka znamená *Search Engine Optimization*, teda agentúry, ktoré sa zaoberajú optimalizáciou vyhľadávačov, si uňho objednávali hodnotenia najrôznejších produktov. A dobre mu za to platili.

Škála hodnotených výrobkov bola nekonečná – záhradné hadice, pánske ponožky, marcipánové srdiečka, antikorové hrnce, knihy, reťazové píly, LED žiarovky, slnečné okuliare, parné čističe všetkého možného, hracie konzoly, prikrývky s elektrickým vyhrievaním alebo matrace z pamäťovej peny. Konrad nebol priberčivý, napokon jeho hodnotenie bolo jasné ešte prv, než napísal nadpis: skvelé, jedinečné, päť hviezdičiek!

Alebo 10 bodov, jednotka ako v škole, šesť smajlíkov – podľa toho, aké rozpätie na hodnotenie používal príslušný internetový portál. Uvedomelí čitatelia nedočkavo striehli na objektívne recenzie nezávislých kritikov, aby im pomohli dobre nakúpiť. Robota ako za pásom, únavná a náročná. Ale zato mu umožňovala slobodne si užívať skromný blahobyť v peknom triapolizbovom byte v centre Hamburgu. Polizba slúžila ako skladisko – Konrad ju láskavo nazýval „trinásta komnata“ –, ukrývali sa tam výrobky, ktoré v rámci svojej činnosti „testoval“. Nerozbalený tovar sa týčil až po strop. Konrad ich v pravidelných intervaloch rozdával cez eBay alebo nimi obdarúval dobročinné organizácie. Veľa by asi bol mohol aj predať, ale to sa priečilo jeho dobrej výchove i morálnym zásadám.

Hoci akurát minulý rok na jar by sa mu bola celkom zišla dobrá finančná injekcia. V marci sa totiž rozhodol, že odíde z Kolína a cez letné prázdniny sa presťahuje na sever. Zvládnuť sťahovanie a nájsť nové bývanie nie je ľahké, najmä pre človeka v slobodnom povolání. Mal však niečo nasporené, daňový úrad mu vydal potvrdenie, že má dosta-

točne vysoký príjem, a tak sa mu podarilo prenajať si byt v historickej zástavbe vo vychytenej lokalite v Hamburgu. Maklérku zrejme očaril aj prísľubom, že jej pod rukou zozbiera novučičky thermomix (v tejto situácii si povolil aj drobnú výnimku zo svojich zásad).

A tak sa pred šiestimi týždňami presťahoval do nového bytu uprostred veľkomesta v lokalite s malomestským šarmom, presne tak, ako si to predstavoval. Bude si musieť drať prsty ťukaním do klávesnice väčšími než doteraz, ale zato má nespornú výhodu, že nad ním nestojí šéf, ktorý by ho od rána do večera sekíroval – to by ho zničilo. Konradových klientov zaujíma len to, aby jeho recenzie pôsobili autenticky, úprimne a nadšene, dostatočne presvedčivo. Ako a kde ich bude písať, to im bolo srdečne jedno.

Čierna listina v malom notese teda neslúžila iba na to, aby ho ochránila pred zlom. Naopak, v bezbrehej eufórii, v ktorej sa musel pohybovať, aby si zarobil na každodenný chlieb, ho používal ako psychohygienu, ako ventil. Ako mínus za všetky plusy, ako jang za jin, ako Laurela za Hardyho.

******* Spánok ako z Tisíc a jednej noci!**

Dlho som hľadal matrac, ktorý by spĺňal všetky moje požiadavky: kvalitu, pohodlie a výhodnú cenu. Môžem konštatovať, že som ho našiel v podobe Sleeping Beauty No. Seven, s ktorým som mimoriadne spokojný! Ako napovedá už názov, Sleeping Beauty má sedem vzájomne prepojených zdravotných zón, ktoré..."

„To je ale haluz, oci!“

„Mathilda!“ prudko sa obrátil a nazlostným pohľadom počastoval dcérku, ktorá sa k nemu nepozorovane odzadu prikradla a spoza jeho chrbta si prečítala text na monitore.

„Vieš, že neznášam, keď vojdeš bez zaklopania!“

„Klopala som.“ Bezočivo sa uškrnula, na zuboch sa jej zablysol strojček. „Bol si taký zahĺbený do svojich veršov, že si ma nepočul.“

„Buď taká láskavá a nestrieľaj si zo mňa,“ laktom do nej drgol. Ešte šťastie, že sa nezjavila pred chvíľou, keď písal ten trápny mail Franziske. Mathilda o otcových príležitostných internetových známostiach nemala ani tušenia – a tak to aj ostane. Božemôj, veď tá malá má sotva dvanásť! Dvanásť a pol, poopravila by ho, keby mu čítala myšlienky. „No dobre, zlatko,“ povedal a začítal sa do recenzie. „Tak mi teda prezrad', prečo je to taká haluz.“

„Pre všetko,“ lakonicky odvetila.

„Pozrimeže, naozaj pre všetko?“

„No, minimálne pre ten nadpis.“ Ukázala na horný riadok. „Tisíc a jedna noc?“ prísne sa naňho zažívala. „Ak sa nemýlim, v rozprávkach z Tisíc a jednej noci predsa ide o to, aby panovník nezaspal. A to celých tisícjeden nocí, nie?“

„Ale to je len metafora!“

„Podľa mňa dosť blbá metafora.“

„Čo si taká škriepna!“

Mathilda sa rozosmiala, pohodila hlavou, tmavohnedé kučeravé vlasy jej vzlietli okolo hlavy. Hustú hrivu zdedila po matke, aj bledomodré oči. Ešte pred dvoma rokmi, kým ju nejaká dobromyseľná kaderníčka nezasvätila do tajov používania kondicionéra a špeciálnych prípravkov na kučeravé vlasy, sa ustavične ponosovala na „nemožné vlasy“, vraj vyzerá ako pudlík. A teraz tu stojí, žiarivo sa smeje, pohadzuje hrivou, ale... čo je to? Farba na líca hádam nie! Konrada pichlo pri srdci. Jeho dievčatko dospieva. „Po kom to asi mám?“ koketne sa spýtala a pichanie pri srdci zosilnelo.

„No dobre.“ Konrad kliknutím zatvoril okno na monitore. „Zajtra si to ešte premyslím, nadnes končím.“

Mathilda vyľakane pozrela na hodinky. „Fakt!“ zvolala. „Šesť nula jedna, to je pohroma!“

Pokrútil hlavou, uškrnul sa, vstal. „Starí rodičia tu budú každú chvíľu.“

„To ozaj? Volal si im?“

„Iste, veď musím ísť na rodičovské združenie.“

„Oci!“ Kráčala za ním do kuchyne. „Však ja by som sa vedela dve hodinky postrážiť aj sama.“

„Viem.“ Strčil do rúry zapekaciu nádobu so zeleninou, zavrel dvierka, nastavil termostat. „Ale človek nemusí skúšať všetko, čo vie.“ Vybral hrniec, nalial doň horúcu vodu, vysypal celozrnné cestoviny a položil ho na prednú platňu. Už ju zapol.

„Podľa mňa je úplne zbytočné, aby sa starká so starkým trepali cez celé mesto a hrali sa na babysitterov.“

„Po prvé, nebývajú ani desať minút odtiaľto...“

„Ale starký vždy zablúdi, takže im to trvá najmenej pol hodiny!“

„... a po druhé, vždy sa tešia, že ťa uvidia.“

„Ale ja sa neteším,“ sotva počuteľne odsekla jeho dcéra.

„Mathilda!“

„Tak sorry.“ Vzdychla si. „Nemyslela som to tak,“ dodala tónom, akého je schopné len dvanásťročné dievča – zaznievalo z neho podráždenie, ale zároveň milota a slabulinké výčitky svedomia, niečo medzi začínajúcou vzdorovitou pubertiačkou a ockovým milým dievčatkom. Konrad nechápal, ako to robí, no darilo sa jej to už niekoľko týždňov. „Kým prídu, idem do svojej izby.“

„Výborne! Niečo si kresli.“

„Pch!“ Kým sa za ňou zavreli dvere, začul ešte polohlasné: „Ale ja som chcela pizzu!“ Mimovoľne sa usmial. Úsmev na tvári sa mu ešte rozšíril, keď sa o chvíľu z izby ozvalo dôverne známe dunenie basov. Mathilda si už pár mesiacov donekonečna púšťa pesničku o akomsi sebcovi, už to vie pomaly naspamäť. *Hlavne, že ťa všetky chcú, all eyes on you...*

Znížil teplotu, aby cestoviny nevykypeli, prešiel do spálne. Zhodil tričko a džínsy, obliekol si károvanú košeľu a normálne nohavice, dal si ľahké sako a v kúpeľni pred zrkadlom skontroloval, či je dobre oholený. Všetko v poriadku, osprchovať sa vždy počas obedňajšej prestávky, tak si zvykol – dopriaval si tento luxus, aby sa neskôr nemusel ponáhľať.

Uhladil si tmavoplavé, mierne vlnité vlasy, otočil hlavu, z profilu sa zadíval na seba a s prekvapením konštatoval, že má akosi viac šedin než naposledy. To bude isto pre to svetlo. Alebo možno preto, že má štyridsaťdva, dcéru tínedžerku, a pomaličky mu začína opadávať fasáda. Mimovoľne si spomenul na Franzisku, ktorá sa doňho očividne zabuchla aj napriek pätnásťročnému vekovému rozdielu. Zahlodali v ňom výčitky, že sa jej zbavil takým netaktným mailom.

Na druhej strane do profilu na internetovej zoznamke, kde sa pred tromi týždňami zoznámili, úprimne a otvorene napísal, že nehľadá vážny vzťah, len príjemné rozptýlenie. Jasnejšie sa to azda ani nedá formulovať. Napodiv, vždy sa našli ženy, ktoré tomu akosi neverili a spoliehali sa na vlastnú interpretáciu jeho slov. Akoby sa na tom dalo niečo interpretovať. Neraz totiž hrozilo, že to, čo spočiatku vyzeralo ako neškodná aférka, sa mu vymkne z rúk, lebo dotyčná dáma si zrazu začala robiť nároky. Také sú ženy. Mykol plecom. Nikdy im nebude rozumieť. Hádám len Mathilda jedného dňa nebude taká! V duchu videl jej kučeravé vlasy, bledomodré oči, rozkošný úsmev so strojčekom. Len aby raz nevbehla do náručia takému mužovi ako on. Keď si predstavil, že je asi načase, aby si s ňou v pokoji pohovoril na tému vzťahov medzi ženami a mužmi, striaslo ho.

„Si otrasný!“ Akoby počul Júliin hlas, akoby stála pri ňom. „Tie tvoje čokoládové oči, ktorými si každého omotáš okolo prsta! Fakt otras!“

Prehltol, zhasol v kúpeľni a vyšiel na chodbu. Teraz nie je čas spomínať na Júliu.